

Kuvantekijöiden lainauskorvauksen tilityssäännöt

Kopiosto maksaa ja hallinnoi lainauskorvausta kuvataiteellisten teosten ja valokuvateosten tekijöille. Lainauskorvaukset tilitetään näiden tilityssääntöjen mukaisesti. Säännöt vahvistaa lainauskorvaustyöryhmän esityksestä Kopioston hallitus.

Lainauskorvaukseen oikeutetut tekijät Kopiostossa

Lainauskorvausta voivat hakea kaikki ETA-maista peräisin olevat koti- ja ulkomaiset kuvataiteellisten teosten ja valokuvateosten tekijät, joiden teoksia sisältäviä julkaisuja on lainattavissa yleisissä kirjastoissa Suomessa. Tällaisiksi kuvataiteellisten teosten ja valokuvateosten tekijöiksi luetaan kuvittajat, piirtäjät, sarjakuvantekijät, valokuvaajat, graafikot ja kuvataiteilijat.

Opetus- ja kulttuuriministeriön maksama lainauskorvaus

Opetus- ja kulttuuriministeriö maksaa kunkin vuoden lainauskorvauksen seuraavana vuonna viimeistään 30.6.

Tilitettävät vuodet

Lainauskorvausta tilitettiin ensimmäisen kerran vuonna 2010. Lainauskorvaus tilitetään pääsääntöisesti keräysvuotta seuraavaan vuotena.

Lainaustilastot

Lainauskorvaustilityksen pohjana käytetään Axiell Aurora- ja HelMet-kirjastojärjestelmistä yhdistettyä edellisvuoden lainausmäärätilastoja. Kunkin vuoden lainauskorvaustilasto valmistuu seuraavan vuoden maaliskuussa.

Lainauskorvauksen hakeminen

Edellisvuoden lainaustietojen valmistuttua Kopiosto käy aineiston läpi ja käynnistää lainauskorvaushaun tämän uuden tiedon ja edellisvuosien osalta haettavaksi.

Maksatusaikataulu

Maksatus suoritetaan kerran vuodessa. Lainauskorvaushakemus tulee täyttää määräpäivään mennessä, jotta se ehtii kunkin vuoden maksatukseen.

Lainauskorvaushakemus

Kuvantekijä tarkistaa ensin julkaisuluettelosta, onko julkaisu oikeutettu lainauskorvaukseen. Tämän jälkeen hän ilmoittaa korvaukseen oikeutetut julkaisut ja muut haussa tarvittavat Kopiostolle erikseen ilmoitettavalla tavalla. Tietyn ISBN-numeron omaavaa julkaisua koskeva hyväksytty lainauskorvaushakemus on voimassa toistaiseksi.

Kolmen vuoden sääntö

Lainauskorvauksia kerrytetään kolmen vuoden ajan. Neljäntenä vuonna korvaukset palautuvat yleiseen jakoon, mikäli maksatusraja ei ylitä tai tekijä ei hae korvausta. Ensimmäiset lainauskorvaukset palautuivat yleiseen jakoon vuonna 2014.

Jakoperiaatteet

Lähtökohtaisesti kaikille kirjastoluokille jyvitetään korvausta, mitään kirjastoluokkaa ei ole leikattu saajien joukosta kokonaan pois. Tavoitteena on ohjata korvaus sellaisiin kirjastoluokkiin, mistä kuvakorvaus kertyy. Ensisijaisesti tähän pyritään vaikuttamaan kirjastoluokakohtaisilla kertoimilla.

Leikkuri

Lainauskorvaukseen oikeuttavien julkaisujen määrä rajataan. Korvaus kohdistuu eniten lainattuihin julkaisuihin.

Lainamäärä

Kaikkien lainauskorvausta saavien julkaisujen osuutta korvauksesta määrittää ensisijaisesti julkaisun lainausmäärä.

Kerroin

Kukin kirjastoluokka saa oman kertoimen. Kertoimet vaihtelevat välillä 1–62,5. Kirjastoluokakohtaisella kertoimella kuvataan kuvan määrää ja roolia suhteessa toisiinsa samankaltaisten julkaisujoukkojen kesken. Lainauskorvaustyöryhmä päättää kertoimet.

Julkaisun korvausosuus

Kukin lainauskorvausta saava julkaisu saa lainausmääräänsä vastaavan luvun lähtötunnusluvukseen sekä kirjastoluokan mukaisen kertoimen. Julkaisun tunnusluku on lainausmäärä painotettuna kertoimella.

Tekijän korvausosuus

Yksittäistä julkaisua koskevan lainauskorvaussumman jakaminen useiden kuvantekijöiden kesken perustuu kuvantekijöiden tekemiin hakemuksiin. Tekijöiden keskinäisten korvausosuuksien muodostumiseen vaikuttaa hakijan ilmoittama kuvien määrä suhteessa kaikkien kuvien määrään. Riita- ja muissa epäselvissä tapauksissa jakoon liittyvät kysymykset ratkaisee Kopioiston lainauskorvaustyöryhmä.

Ennakonpidätys

Maksatus suoritetaan vain yksityishenkilöille. Korvauksista toimitetaan verolainsäädännön mukainen ennakonpidätys. Alle 20 euron korvauksista ei tehdä ennakonpidätystä. Oikeudenomistaja toimittaa pyynnöstä verokortin Kopioistoon. Jos verokorttia ei ole lähetetty, tilityksestä korvauksesta toimitetaan 60 prosentin ennakonpidätys.

Hallintokuluprosentti

Lainauskorvauksessa käytetään korvausvuoden toteutunutta hallintokuluprosenttia, jonka Kopioiston hallitus on vahvistanut. Hallintokuluosuus vähennetään lainauskorvauksesta ennen tilitystä.

Varaus vaateita, reklamaatioita ja oikaisuja varten

Lainauskorvauksesta varataan vuosittain tietty osuus ulkomaisia ETA-alueen kuvantekijöiden vaateita varten sekä mahdollisia tilityksen virheiden oikaisuja varten.

Maksatusraja

Kotimaassa maksatukseen menevät 10 euroa ylittävät nettosummat. Ulkomaan maksatukseen menevät 25 euroa ylittävät nettosummat. Korvaus säilytetään seuraavaa tilitystä varten, kunnes maksettava summa on ylittänyt maksatusrajan. Neljäntenä vuonna korvaus palautuu yleiseen jakoon, mikäli maksatusraja ei ole ylittynyt.

Tilityssääntöjen soveltaminen ja tulkinta

Tilityssääntöjen soveltamista ja tulkintaa koskevat kysymykset ratkaisee ensisijaisesti Kopioston lainauskorvaustyöryhmä.

Väärin perustein maksettujen korvausten käsittely

Mikäli asiakas on saanut väärin perustein lainauskorvausta, häneltä voidaan periä maksetut korvaukset takaisin.

Reklamaatio

Lainauskorvaushakemuksen tehnyt tekijä voi halutessaan hakea tarkistusta tai korjausta tilitykseen. Huomautus tulee tehdä kirjallisena – sähköpostitse tai kirjeitse – Kopioston kanssa sovittavana ajankohtana.